

Bruxelles, 8.05.2020
C(2020) 2877 final

<p>U objavljenoj verziji ove Odluke neki su podaci izostavljeni, u skladu s člancima 30. i 31. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu čuvanja poslovne tajne. Izostavljeni podaci označeni su s [...].</p>		<p>JAVNA VERZIJA</p> <p>Ovaj se dokument objavljuje isključivo u svrhu informiranja.</p>
---	--	--

Predmet: Državna potpora SA.56216 (2020/NN) – Hrvatska – Potpora za sanaciju Đure Đakovića

Poštovani,

Europska komisija („Komisija”) želi obavijestiti Republiku Hrvatsku da je, nakon što je provjerila informacije o prethodno spomenutoj državnoj potpori koje su dostavila vaša nadležna tijela, odlučila da neće uložiti prigovor na predmetnu državnu potporu jer je spojiva s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”).

Komisija svoju odluku temelji na sljedećim činjenicama:

1. POSTUPAK

- (1) Nakon pretprijavnih kontakata Hrvatska je 20. ožujka 2020. Komisiji prijavila državno jamstvo za kredit za sanaciju poduzetnika Đuro Đaković Grupa d.d. („Đuro Đaković” ili „korisnik”) i njegovih društava kćeri Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. i Đuro Đaković Industrijska rješenja d.d. S obzirom na to da je potpora stupila na snagu protivno članku 108. stavku 3. UFEU-a, Komisija je 27. ožujka 2020. obavijestila Hrvatsku da će se predmet voditi u skladu s

Gordan GRLIĆ RADMAN
Ministar vanjskih i europskih poslova
Trg N.Š. Zrinskog 7-8
10 000 Zagreb

odredbama o nezakonitoj potpori iz poglavlja III. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589¹ te je zatražila dodatne informacije, koje je Hrvatska dostavila 1. travnja i 15. travnja 2020.

2. OPIS KORISNIKA I MJERE

2.1. Korisnik

- (2) Đuro Đaković je industrijska grupa iz Brodsko-posavske županije s diversificiranim poslovanjem u područjima razvoja, projektiranja, inženjerstva i proizvodnje različitih metalnih proizvoda, vozila i rezervnih dijelova, proizvodnje peleta te opskrbe energentima, informacijskih tehnologija i usluga odvodnje otpadnih voda. Ima 794 zaposlenika. Đuro Đaković osnovan je 1921. i odonda je nekoliko puta mijenjao vlasničku strukturu i strukturu poslovanja. Današnje poduzeće osnovali su 31. siječnja 1991. Hrvatski fond za razvoj, Hrvatsko željezničko poduzeće d.o.o. i Složeno poduzeće Đuro Đaković. Od 26. listopada 1993. Đuro Đaković posluje kao dioničko društvo. Vlasnički udio hrvatske države iznosi 28,82 %, pri čemu sa 6,5 % sudjeluje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Dva privatna poduzetnika drže 17,71 % odnosno 8,71 % dionica, a udio malih dioničara iznosi 35,59 %, pri čemu nijedan dioničar nema više od 1 % udjela.

Struktura poduzeća i djelatnosti korisnika

- (3) Đuro Đaković Grupa d.d. kao matično društvo ima prevladavajući utjecaj u četiri društva kćeri: u društvu Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. ima udio od 99,84 %, u društvu Đuro Đaković Industrijska rješenja d.d. 99,51 %, u društvu Đuro Đaković Strojna obrada d.o.o. 100 % i u društvu Đuro Đaković Energetika i infrastruktura d.o.o. 97,55 %. U nastavku se navode gospodarske djelatnosti tih društava.
- Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. ima vojni program i program teretnih vagona, proizvodi građevinske strojeve i surađuje u industriji prerade metala. U ovom trenutku Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. ima vrlo malo narudžbi za opremu vojne namjene.
 - Društvo Đuro Đaković Industrijska rješenja d.d. specijalizirano je za izvođenje postrojenja i građevina po EPC modelu kao i po modelu „ključ u ruke”. Osnovna je djelatnost tog društva razvoj, projektiranje, inženjering i proizvodnja segmenata industrijskih postrojenja i čeličnih konstrukcija.
 - Đuro Đaković Strojna obrada d.o.o. bavi se remontom komponenti tračničkog programa, prije svega osovinskih sklopova za lokomotive i vagone. U novije vrijeme to je društvo pokrenulo peletirne linije za proizvodnju peleta iz biomase.
 - Đuro Đaković Energetika i infrastruktura d.o.o. isporučuje energente i pruža usluge tvrtkama koje se uglavnom nalaze u industrijskoj zoni Đuro

¹ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL L 248, 24.9.2015., str. 9.

Đaković. Društvo raspolaže postrojenjima za proizvodnju i distribuciju toplinske energije i komprimiranog zraka, trafostanica te visokonaponskom i niskonaponskom razvodnom mrežom, reduciranim postajama i razvodnom mrežom prirodnog plina, telefonskom centralom s TT razvodnom mrežom, te vodovodnom i kanalizacijskom magistralnom mrežom.

- (4) Đuro Đaković ostvaruje godišnji promet u iznosu od otprilike 460 milijuna HRK (62 milijuna EUR). U posljednjih pet godina najznačajniji segment proizvodnje i prodaje društva Đuro Đaković postao je program teretnih vagona, čiji je udio u ukupnim prihodima 2019. iznosio 86,5 %. Zbog slabe domaće potražnje Đuro Đaković izvozi sve proizvedene vagone kupcima koji su većinom iz Francuske, Njemačke i Švicarske. Konkurentne proizvode izrađuju i prodaju mnogi drugi poduzetnici u Uniji, kao što su Tatravagonka iz Slovačke i Astra Rail iz Rumunjske.

Financijske poteškoće korisnika

- (5) Tijekom posljednjih pet godina operativna i financijska situacija Đure Đakovića znatno se pogoršala. Njegova operativna dobit nije dovoljna za pokrivanje neto financijskih troškova i amortizacije, vrijednosnih usklađenja i rezervacija, što je dovelo do neto gubitaka u godinama od 2014. do 2018. Akumulirani gubici društva u 2019. iznosili su – 259 019 947 HRK (oko 35 milijuna EUR). Temeljni kapital korisnika iznosi 203 064 600 HRK (oko 27 milijuna EUR) i uplaćen je u cijelosti i podijeljen na 10 153 230 dionica nominalne vrijednosti 20 HRK (oko 2,7 EUR) po dionici. Dug Đure Đakovića 31. prosinca 2019. bio je više od 16 puta veći od njegova kapitala.
- (6) Zaduženost i sve slabija solventnost očitovali su se i u problemima s nelikvidnošću, čime se stanje dodatno pogoršalo u posljednjem tromjesečju 2019. S obzirom na skraćene rokove i kašnjenja u rasporedu proizvodnje vagona te ugovorne kazne, komercijalne banke odlučile su obustaviti financiranje, što je dovelo do zaustavljanja proizvodnje vagona i dijelova. Ključni dobavljači nakon toga su ili otkazali ugovore ili zatražili osiguranje za plaćanje ili bankovne garancije, koje Đuro Đaković više nije mogao osigurati. Nakon iscrpljenja vlastitih zaliha plaće radnicima počele su kasniti, bankovni računi poduzetnika su zamrznuti te je u siječnju 2020. proizvodnja naposljetku prekinuta.
- (7) Hrvatska tijela napomenula su da u danim okolnostima korisnik ne može ugovoriti bankovne kredite i da bez potpore za sanaciju to društvo ne bi preživjelo dulje od mjesec dana. [...]*

2.2. Državno jamstvo

- (8) Kako je opisano u prijavljenoj pravnoj osnovi u obliku odluke Vlade Republike Hrvatske donesene 16. siječnja 2020. na 202. sjednici Vlade („odluka Vlade”)²,

* Povjerljive informacije.

² Odluka Vlade dostupna je na stranici: <https://vlada.gov.hr/sjednice/202-sjednica-vlade-republike-hrvatske-28567/28567>

potpora za sanaciju sastoji se od državnog jamstva koje je u ime Republike Hrvatske izdalo Ministarstvo financija za kreditno zaduženje i/ili financijski okvir za likvidnost u ukupnom iznosu od 300 milijuna HRK (otprilike 40,31 milijun EUR), koji obuhvaća ukupna sredstva za koja se potrebno zadužiti. Svrha kredita za koje je izdano državno jamstvo jest riješiti trenutačnu nelikvidnost korisnika osiguravanjem bankovnog financiranja Đure Đakovića, osobito njegovih povezanih društava Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. i Đuro Đaković Industrijska rješenja d.d.

- (9) Predviđeno je da korisnik primi financijska sredstva Hrvatske banke za obnovu i razvitak i/ili drugih komercijalnih banaka pod tržišnim uvjetima, što ovisi o državnom jamstvu za bankovno financiranje u skladu s odlukom Vlade. U skladu s odlukom Vlade, prvi obrok u iznosu od 150 milijuna HRK (oko 20 milijuna EUR) trebao je biti uplaćen odmah nakon donošenja te odluke. Zapravo, hrvatska su tijela 24. siječnja 2020. izdala državno jamstvo za prvi obrok u polovini iznosa predviđenog odlukom Vlade, odnosno 150 milijuna HRK (oko 20,2 milijuna EUR), koji je društvu Đuro Đaković odobrila Hrvatska poštanska banka d.d.
- (10) U člancima III. i V. odluke Vlade detaljno je navedeno za što će se upotrijebiti cijeli dug za koji je izdano jamstvo. Sredstva će se koristiti, među ostalim, za deblokadu računa u poslovnim bankama, financiranje obrtnih sredstava za završetak započetih ugovora, kreditne obveze, jamstva za ispunjenje ugovora i primljene predujmove te za ostale obveze Đure Đakovića, a osobito njegovih društava kćeri Đuro Đaković Specijalna vozila d.d. i Đuro Đaković Industrijska rješenja d.d, prema financijskim institucijama i prema Republici Hrvatskoj. Sredstva iz odluke Vlade moraju se koristiti u razdoblju od najviše šest mjeseci.
- (11) U odluci Vlade navodi se da bi razina naknade (kamatna stopa i premija) koju je korisnik dužan platiti trebala odražavati osnovnu kreditnu sposobnost korisnika, ne uzimajući u obzir učinke poteškoća s likvidnošću s kojima je suočen, te bi trebala potaknuti korisnika da što prije otplati potporu. Hrvatska tijela potvrđuju da ukupni financijski trošak financiranja za koje je izdano jamstvo neće biti manji od referentne stope za poduzetnike sa slabim kreditnim rejtingom s uobičajenom razinom kolateralizacije u skladu s Komunikacijom o referentnoj stopi³, konkretno ne manje od jednogodišnjeg IBOR-a + 400 baznih bodova. U tu se svrhu kamate obračunavaju po nacionalnoj referentnoj stopi za kredite u HRK za razdoblje od 12 mjeseci (NRS3)⁴, uvećanoj za godišnju fiksnu stopu od 4 % i jamstvenu premiju od 0,5 %.
- (12) U odluci Vlade navodi se i da ako potpora za sanaciju „ne bude vraćena od strane društava nakon isteka roka korištenja od šest mjeseci, ista se može uključiti kao dio ukupnih troškova cjelokupnog postupka restrukturiranja”. Hrvatska ističe da će Komisiji u roku od šest mjeseci nakon isplate potpore za sanaciju dostaviti plan restrukturiranja za poduzetnika Đuro Đaković.

³ Komunikacija Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa, SL C 14, 19.1.2008., str. 6.

⁴ Stope NRS3 objavljene su na stranici: <https://www.hub.hr/hr/nacionalna-referentna-stopu>

- (13) Naposljetku, hrvatska su tijela potvrdila da u proteklih deset godina korisnik nije primio nikakvu potporu za sanaciju ili restrukturiranje.

2.3. Protučinjenični scenarij

- (14) Hrvatska nadležna tijela objašnjavaju da bi, kad bi Đuro Đaković prestao s radom, to uzrokovalo ozbiljne socijalne probleme i nezaposlenost. Đuro Đaković nalazi se u regiji Kontinentalna Hrvatska (NUTS II), u kojoj je to jedno od najvažnijih poduzeća. U proteklih deset godina nezaposlenost u toj regiji bila je konstantno viša nego u Uniji te je stopa nezaposlenosti i dalje postojana i znatno viša (12,6 % u 2016., 11,4 % u 2017. i 8 % u 2018.) od prosjeka EU-a (8,6 % u 2016., 7,6 % u 2017. i 6,8 % u 2018.), što ukazuje na trajne poteškoće u otvaranju novih radnih mjesta.
- (15) Hrvatska također ističe da Đuro Đaković zapošljava visokoobrazovanu i kvalificiranu radnu snagu. Od ukupno 794 zaposlenika, njih 125 ima visoko ili više obrazovanje. Velik broj radnika s nižim obrazovanjem kvalificirano je osoblje specijalizirano za svoju struku (kao što su strojari, zavarivači, instalateri itd.). Dođe li do gubitka radnih mjesta, velik dio tih kvalificiranih zaposlenika vrlo bi vjerojatno napustio regiju, koja ima poteškoća s otvaranjem radnih mjesta i zadržavanjem proizvodne radne snage.
- (16) Osim toga, Hrvatska naglašava da u industrijskoj zoni Đuro Đaković djeluje oko 85 poduzeća koja zapošljavaju oko 4780 radnika. Velik broj njih su dobavljači, podizvođači i pružatelji različitih usluga korisniku. Prekid poslovanja korisnika uzrokovao bi ozbiljne probleme i tim subjektima, a to dodatno povećava interes Hrvatske za nastavak i razvoj poslovnih aktivnosti Đure Đakovića.

3. OCJENA MJERE

3.1. Postojanje državne potpore

- (17) Prema članku 107. stavku 1. UFEU-a, „[o]sim ako je Ugovorima drukčije predviđeno, svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama”.
- (18) Da bi se određena mjera smatrala državnom potporom u smislu te odredbe, moraju biti ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti: i. mjera mora biti pripisiva državi i mora se financirati iz državnih sredstava; ii. primatelj mora na temelju nje ostvariti neku prednost; iii. ta prednost mora biti selektivna; i iv. mjerom se mora narušavati ili prijetiti da će se narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.
- (19) Prije ispitivanja uključuje li mjera državnu potporu na temelju članka 107. stavka 1. UFEU-a, Komisija napominje da ju je Hrvatska prijavila kao državnu potporu. U članku III. odluke Vlade donesene 16. siječnja 2020. izričito se upućuje na državno jamstvo koje prema pravilima EU-a o državnim potporama čini potporu za sanaciju.

- (20) Osim toga, državno jamstvo izdaje Ministarstvo financija na temelju odluke Vlade. Stoga, iza državnog jamstva stoji proračun Republike Hrvatske iz kojega bi se povukla sredstva ako Đuro Đaković ne bude ispunjavao obveze u pogledu kredita. Posljedično, zbog državnog jamstva može nastati obveza za državni proračun. Stoga je državno jamstvo pripisivo državi i dodijeljeno iz državnih sredstava.
- (21) Državnim jamstvom dodjeljuje se prednost poduzetniku Đuro Đaković tako što se omogućuje da se tijekom šest mjeseci između veljače 2020. i srpnja 2020. mobiliziraju bankovna sredstva za financiranje manjka likvidnosti radi nastavka poslovanja poduzetnika. S obzirom na osjetljivu financijsku situaciju, kako je opisano u uvodnim izjavama od (5) do (7), Đuro Đaković nije mogao potrebna sredstva prikupiti na tržištu. Naime, iz podataka koje je dostavila Hrvatska i iz odluke Vlade proizlazi da su kamatne stope obračunate po kreditima Đuri Đakoviću niže nego što bi to opravdala njegova kreditna sposobnost i likvidnost. Državnim jamstvom tako se omogućuje pristup financiranju koje društvo Đuro Đaković nije moglo dobiti na tržištu po tržišnim uvjetima.
- (22) Državno jamstvo odobreno je u okviru izvršavanja diskrecijskog prava u korist korisnika za *ad hoc* iznos određen u odnosu na specifične potrebe korisnika za likvidnošću. Jamstvo nije dio šire opće mjere gospodarske politike za pružanje potpore poduzetnicima u usporedivoj pravnoj i gospodarskoj situaciji. Prema navodima Suda, ako je riječ o pojedinačnoj potpori, za pretpostavku selektivnosti mjere u načelu je dovoljno utvrđivanje gospodarske prednosti⁵. To vrijedi bez obzira na to postoje li subjekti na relevantnim tržištima koji su u usporedivoj činjeničnoj i pravnoj situaciji. Stoga Komisija zaključuje da je za potrebe članka 107. stavka 1. UFEU-a to državno jamstvo selektivno.
- (23) Različiti poduzetnici koji djeluju u drugim državama članicama Unije proizvode ili bi mogli proizvoditi robu konkurentnu robu koju prodaje Đuro Đaković. Isti prodaje svoje vagone u druge države članice kao što su Njemačka i Francuska.. Državnim jamstvom stoga se može narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.
- (24) Omogućavanjem pristupa financiranju koje taj korisnik nije ostvario po tržišnim uvjetima, državnim se jamstvom izbjegava prijetnja potpunog prekida aktivnosti društva Đuro Đaković te mu se time daje prednost nad konkurentima koji posluju na unutarnjem tržištu i koji svoje poslovanje financiraju po tržišnim uvjetima. Posljedično, državnim jamstvom narušava se ili bi se moglo narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.

3.2. Zaključak o postojanju potpore

- (25) S obzirom na sve navedeno, Komisija zaključuje da prijavljeno državno jamstvo u korist društva Đuro Đaković uključuje državnu potporu prema članku 107. stavku 1. UFEU-a te će stoga ocijeniti njezinu zakonitost i spojivost s unutarnjim tržištem.

⁵ Vidjeti presudu od 4. lipnja 2015. u predmetu *Komisija protiv MOL-a*, C-15/14, EU:C:2015:362, točka 60.

3.3. Nezakonitost potpore

- (26) Komisija napominje da se obveza mirovanja iz članka 108. stavka 3. UFEU-a nije poštovala jer su 24. siječnja 2020., prije prijave i bez prethodnog odobrenja Komisije, hrvatska tijela izdala državno jamstvo za polovinu iznosa predviđenog odlukom Vlade (vidjeti uvodnu izjavu 9.).
- (27) S obzirom na navedeno, državno jamstvo čini nezakonitu državnu potporu u smislu članka 108. stavka 3. UFEU-a.

3.4. Spojivost potpore

- (28) Člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a propisano je da Komisija može odobriti potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. S obzirom na prirodu i ciljeve predmetne državne potpore Komisija će procijeniti je li državno jamstvo u skladu s odredbama o potpori za sanaciju iz Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama („smjernice”)⁶.

3.4.1. Prihvatljivost

- (29) Da bi bio prihvatljiv za potporu za sanaciju, poduzetnik se mora smatrati poduzetnikom u teškoćama u skladu s odjeljkom 2.2. smjernica. Konkretno, u točki 20. smjernica propisuje se da se smatra se da je poduzetnik u teškoćama ako je bez državne intervencije gotovo siguran prestanak njegova poslovanja u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju. To bi bio slučaj ako se ispuni najmanje jedan od uvjeta opisanih u točki 20. podtočkama od (a) do (d) smjernica.
- (30) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (5), više od polovine upisanog kapitala društva Đuro Đaković izgubljeno je zbog akumuliranih gubitaka, a korisnik je krajem 2019. imao negativan vlasnički kapital. To društvo stoga se najmanje od 31. prosinca 2019. smatra poduzetnikom u teškoćama u skladu s točkom 20. podtočkom (a) smjernica.
- (31) Prema točki 21. smjernica, potporu za sanaciju ne može dobiti novoosnovani poduzetnik koji posluje manje od tri godine. Đuro Đaković nije novoosnovani poduzetnik jer je izvorno osnovan 1921., a u sadašnjem obliku dioničkog društva postoji od 1991. (vidjeti uvodnu izjavu (2)).
- (32) Prvo, sukladno točki 22. Smjernica za sanaciju i restrukturiranje, poduzeće koje pripada većoj poslovnoj grupi obično nema pravo na potporu za restrukturiranje, osim u slučaju kada se može dokazati da su teškoće poduzeća njegove vlastite poteškoće i da nisu posljedica proizvoljne raspodjele troškova unutar grupe i da su poteškoće preozbiljne da bi se grupa mogla sama s njima nositi. Kako je opisano u uvodnim izjavama (2) i od (5) do (7), Đuro Đaković je grupa sama po sebi u poteškoćama, koja nije dio veće poslovne grupe, a predmetne financijske poteškoće odnose se na financijsku konsolidaciju u punom opsegu.

⁶ Komunikacija Komisije – Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (SL C 249, 31.7.2014., str. 1.).

- (33) Komisija stoga zaključuje da su ispunjeni zahtjevi iz točke 22. smjernica.

3.4.2. Doprinos cilju od zajedničkog interesa:

- (34) Prema točki 38. podtočki (a) smjernica, prilikom procjene može li se potpora za sanaciju proglašiti spojivom s unutarnjim tržištem, Komisija ispituje pridonosi li državna potpora jasno definiranom cilju od zajedničkog interesa u skladu s člankom 107. stavkom 3. UFEU-a. U tom pogledu, država članica mora dokazati da je cilj potpore sprečavanje socijalnih problema ili rješavanje tržišnog nedostatka. Prema točki 44. smjernica to se prije svega može dokazati tako da se pokaže da je ispunjen jedan od uvjeta navedenih u podtočkama (a) do (g).
- (35) Hrvatska u tom pogledu upućuje na okolnosti iz točke 44. podtočke (a) alineje i. smjernica (vidjeti uvodnu izjavu (14)) da je stopa nezaposlenosti u dotičnoj regiji/regijama (na razini NUTS II.) veća od prosjeka Unije, postojana i popraćena teškoćama u otvaranju novih radnih mjesta u dotičnoj regiji/regijama.
- (36) Iz informacija koje je dostavila Hrvatska vidljivo je da će se državnim jamstvom društvu Đuro Đaković omogućiti da izbjegne potpuni prekid rada i pokretanje stečajnog postupka, a potpora za sanaciju pridonosi jasno definiranom cilju od zajedničkog interesa u skladu s točkom 44. podtočkom (a) alinejom i. smjernica. S obzirom na to da se potporom za sanaciju pridonosi cilju iz točke 44. podtočke (a) alineje i., nije potrebno da Komisija donosi procjene ili zaključke o ciljevima iz podtočaka od (b) do (g).

3.4.3. Primjerenost

- (37) Prema točki 38. podtočki (c) smjernica Komisija neće smatrati mjeru potpore spojivom s unutarnjim tržištem ako se drugim, manje narušavajućim mjerama omogućava ostvarenje istog cilja. U tom pogledu, potpora za sanaciju mora ispunjavati uvjete utvrđene u točki 55. podtočkama od (a) do (e) i točki 56. smjernica.
- (38) Kad je riječ o točki 55. podtočkama (a) i (d) smjernica, Komisija napominje da je državno jamstvo koje obuhvaća potrebe neto novčanih tokova u iznosu od približno 40 milijuna EUR ograničeno na šest mjeseci od isplate prvog obroka te je stoga privremene naravi. Hrvatska se obvezala da će Komisiji najkasnije šest mjeseci nakon isplate prvog obroka korisniku dostaviti plan restrukturiranja poduzetnika Đuro Đaković (vidjeti uvodnu izjavu (11)).
- (39) Ukupni financijski trošak kredita za koji je izdano jamstvo, uključujući kamatnu stopu i jamstvenu premiju, bit će barem jednak referentnoj stopi utvrđenoj u Komunikaciji o referentnoj stopi za poduzetnike sa slabim kreditnim rejtingom s uobičajenom razinom kolateralizacije, odnosno jednogodišnji IBOR plus 400 baznih bodova (vidjeti uvodnu izjavu (11)), što je u skladu sa zahtjevima iz točke 55. podtočke (b) smjernica.
- (40) Komisija prima na znanje opis u pravnoj osnovi i izjavu hrvatskih tijela da će se sredstva za koja je izdano jamstvo iskoristiti samo za plaćanja dobavljačima, troškove financiranja te troškove za zaposlenike (vidjeti uvodne izjave od (7) do (10)). U skladu s time, korisnik neće potporu za sanaciju koristiti za financiranje strukturnih mjera ni drugih aktivnosti osim svojih trenutačnih aktivnosti (točka 55. podtočka (e) smjernica).

- (41) S obzirom na informacije koje je dostavila Hrvatska, Komisija zaključuje da kredit za sanaciju ispunjava uvjete iz točke 38. podtočke (c) i točke 55. smjernica te stoga taj oblik potpore omogućuje saniranje korisnika na način kojim se najmanje narušava tržišno natjecanje.

3.4.4. Razmjernost potpora/potpore ograničene na najmanju moguću razinu

- (42) Prema točki 38. podtočki (e) smjernica, potpora ne smije premašiti najmanji iznos potreban za ostvarenje cilja od zajedničkog interesa. Kako je navedeno u točki 60. smjernica, potpora za sanaciju mora biti ograničena na iznos koji je potreban da bi korisnik održao poslovanje tijekom šest mjeseci. Pri utvrđivanju tog iznosa Komisija u obzir uzima rezultat izračuna dobiven formulom iz Priloga I. smjernicama. Komisija će bilo koju potporu koja je veća od iznosa dobivenog pomoću tog izračuna odobriti samo ako je opravdana planom likvidnosti kojim se utvrđuju potrebe korisnika u pogledu likvidnosti tijekom nadolazećih šest mjeseci.
- (43) Iznos državnog jamstva za koji je Hrvatska zatražila da se odobri kao potpora za sanaciju od oko 40,31 milijuna EUR premašuje rezultat dobiven formulom iz Priloga I. smjernicama. Stoga su u skladu s točkom 60. smjernica hrvatska tijela dostavila plan likvidnosti u kojem se utvrđuju potrebe korisnika u pogledu likvidnosti za razdoblje od šest mjeseci od veljače 2020. do srpnja 2020.
- (44) Komisija je pregledala plan likvidnosti i utvrdila da u razumnoj mjeri odražava potrebe korisnika za likvidnošću. To se ponajprije odnosi na novčane odljeve povezane s legitimnim troškovima, kao što su plaćanja dobavljačima, troškovi financiranja koji uključuju otplatu kredita i kamata, troškovi povezani s osobljem i ostali troškovi kao što su najam, komunalne usluge i porezi. Plan likvidnosti ne uključuje neuobičajene ili nelegitimne troškove kao što je npr. financiranje strukturnih mjera (vidjeti uvodnu izjavu (40)). Stoga potpora ne premašuje nužni najmanji iznos kako bi korisnik održao poslovanje tijekom sljedećih šest mjeseci.
- (45) Komisija stoga zaključuje da je prijavljena potpora za sanaciju ograničena na najmanji iznos, u skladu s točkom 60. smjernica, i da je stoga razmjerna.

3.4.5. Negativni učinci

- (46) Prema točki 38. podtočki (f) smjernica, negativni učinci potpore na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama moraju biti dovoljno ograničeni kako bi ukupna bilanca mjere bila pozitivna.
- (47) Prema točkama 70. i 71. smjernica, potpore se poduzetnicima u teškoćama mogu dodijeliti samo za jedan postupak sanacije ili restrukturiranja. Stoga, ako je prošlo manje od 10 godina od dodjele potpore za sanaciju, potpore za restrukturiranje ili privremene potpore za restrukturiranje korisniku u prošlosti (uključujući sve takve potpore dodijeljene prije stupanja na snagu smjernica i sve neprijavljene potpore) ili je razdoblje restrukturiranja završilo ili je provedba plana restrukturiranja zaustavljena, ovisno o tome što je bilo zadnje, Komisija u načelu ne dopušta daljnje potpore (načelo jednokratne dodjele).
- (48) Hrvatska su tijela u obavijesti potvrdila da u proteklih 10 godina korisnik nije primio nikakvu potporu za sanaciju ili restrukturiranje. Stoga se poštuje načelo jednokratne dodjele.

3.4.6. *Transparentnost*

- (49) U skladu s točkom 38. podtočkom (g) smjernica države članice, Komisija, gospodarski subjekti i javnost moraju imati jednostavan pristup svim relevantnim aktima i važnim informacijama o dodijeljenim potporama. To znači da Hrvatska mora poštovati odredbe o transparentnosti utvrđene u točki 96. smjernica. Komisija prima na znanje da se Hrvatska obvezuje poštovati te obveze. Relevantne informacije objavljuju se na sljedećoj internetskoj stranici: <https://mfin.gov.hr/>
- (50) Komisija također podsjeća hrvatska tijela da najkasnije šest mjeseci nakon isplate prvog obroka korisniku dostave plan restrukturiranja za poduzetnika Đuro Đaković, kako su se obvezala u obavijesti ili, alternativno, Komisiji dostave dokaz da je kredit za koji je izdano jamstvo u cijelosti otplaćen i/ili da je jamstvo isteklo ili da je plan likvidacije podnesen u skladu s točkom 55. podtočkom (d) smjernica.
- (51) Osim toga, Komisija podsjeća Hrvatsku na njezinu obvezu dostavljanja godišnjih izvješća Komisiji u skladu s točkom 131. smjernica.

3.5. Zaključak o spojivosti potpore

- (52) S obzirom na navedene nalaze Komisija zaključuje da državno jamstvo ispunjava uvjete spojivosti s unutarnjim tržištem utvrđene u smjernicama. Komisija stoga smatra da je potpora za sanaciju dodijeljena poduzetniku Đuro Đaković spojiva s unutarnjim tržištem.

4. ZAKLJUČAK

Komisija izražava žaljenje zbog toga što je Hrvatska nezakonito stavila na snagu potporu za sanaciju poduzetnika Đuro Đaković u suprotnosti s člankom 108. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Komisija je u skladu s navedenim odlučila da neće uložiti prigovor na potporu za sanaciju na temelju činjenice da je prema članku 107. stavku 3. točki (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije spojiva s unutarnjim tržištem.

Ako ovaj dopis sadržava povjerljive informacije koje ne bi trebalo otkriti trećim osobama, molimo vas da o tome obavijestite Komisiju u roku od petnaest radnih dana od datuma primitka dopisa. Ako Komisija u tom roku ne primi obrazložen zahtjev, smatrat će se da pristajete na otkrivanje sadržaja trećim osobama i objavu cijelog teksta dopisa na izvornom jeziku na internetskim stranicama:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Zahtjev treba poslati elektroničkim putem na sljedeću adresu:

European Commission,
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
B-1049 Bruxelles
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

S poštovanjem

Za Komisiju

Margrethe VESTAGER
Izvršna potpredsjednica